

Министерство на земеделието и храните

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 22/2024)

София, 12 юни 2024 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 06.06.2024 г.	3
1.1	Площи за реколтиране с есенни култури	3
1.2	Засети площи с основни пролетници	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди	4
1.4	Площи и производство от трайни насаждения	5
1.5	Площи и производство от етерично-маслени култури	6
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	6
3.	Цени	6
3.1	Зърнени и маслодайни култури	6
3.2	Плодове и зеленчуци	7

Забележки: *Материалът включва оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и общински служби по земеделие, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара.*

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството към 06.06.2024 г.

1.1 Площи за реколтиране с есенни култури

Оперативните данни към 6 юни 2024 г. показват повече площи за реколтиране при ечемика (с 35,7%) и тритикалето (с 25,3%) в сравнение с предходната година, докато при останалите основни есенни култури тези площи остават под миналогодишните си нива – с 4,1% при пшеницата и с по около 20% при маслодайната рапица и ръжта.

Климатичните условия в страната през настоящата година благоприятстват по-ранното стартиране на жътвената кампания на есенните култури. Към момента са прибрани 202 тона ечемик при реколтирани 48 ха.

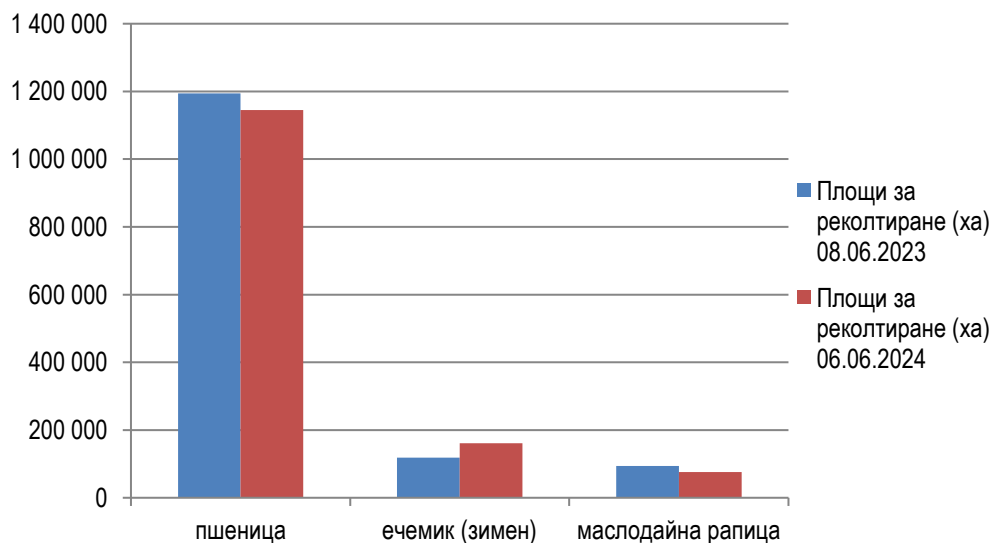
Площи за реколтиране с основни есенни култури към 06.06.2024 г., ха

	08.06.2023	06.06.2024	Изменение на годишна база, %
пшеница	1 194 345	1 145 378	-4,1%
ечемик (зимен)	118 479	160 751	35,7%
маслодайна рапица	93 779	75 457	-19,5%
ръж	7 649	6 122	-20,0%
тритикале	13 436	16 838	25,3%

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Забележка: Площите за реколтиране за зърно се изчисляват като от засетите площи се извадят пропадналите площи и площите, прибрани като цяло растение за фураж

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 06.06.2024 г., сравнено със същия период на 2023 г.

1.2 Засети площи с основни пролетници

По последни данни засетите площи с маслодаен слънчоглед и пролетен ечемик изпреварват, макар и не толкова съществено, миналогодишните за аналогичния период,

респективно с 1,6% и 5,3%. В същото време при царевицата се отчита известно намаление на този етап, като засетите площи са с 1,4% по-малко.

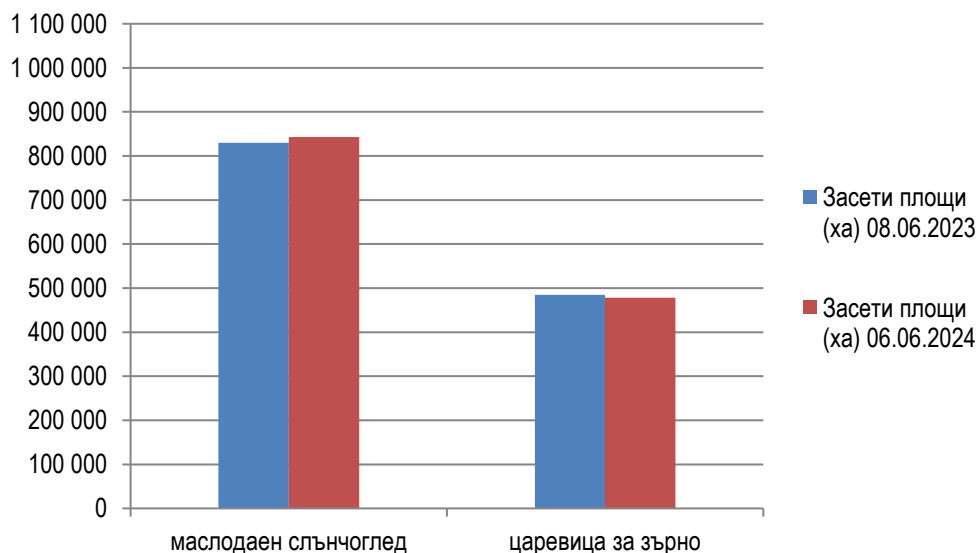
На този етап и при трите основни типа тютюн разсадените площи надхвърлят тези от предходния сезон. По-съществено е повишението за типовете „Вирджиния“ (с 35,4%) и „Бърлей“ (с 46,2%) и слабо изразено – за тип „Ориенталски“ (с 1,6%).

Засети площи с пролетници към 06.06.2024 г., ха

	08.06.2023	06.06.2024	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	829 853	842 956	1,6%
царевица за зърно	484 906	477 930	-1,4%
пролетен ечемик	1 519	1 599	5,3%
тютюн Ориенталски	2 096	2 130	1,6%
тютюн Вирджиния	280	379	35,4%
тютюн Бърлей	132	193	46,2%

Източник: Оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХ

Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 06.06.2024 г., сравнено със същия период на 2023 г.

1.3 Площи и производство на зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди

В началото на м. юни 2024 г. се наблюдава нарастване на засадените открити площи с домати (с 20,2%), дини (с 45,2%) и пъпеши (със 70,4%) в сравнение с година по-рано. Същевременно, при площите с ягоди, краставици, зеле и картофи се регистрира намаление от 4,2% (ягоди) до 24,6% (картофи). Без съществена промяна спрямо миналогодишните са засадените площи с пипер (- 0,1%).

До момента продукцията от всички култури, за които са налични данни, надвишава

добитите количества през предходната година, което се дължи както на увеличение на реколтираните площи, така и на по-високи средни добиви от единица площ.

Оранжерийното производство също бележи ръст спрямо аналогичния период на 2023 г. – с 14,6% при домати и с 32,3% при краставиците.

Площи и производство от зеленчуци, дини, пъпеши и ягоди към 06.06.2024 г.

	Засадени площи (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	08.06.2023	06.06.2024	08.06.2023	06.06.2024	08.06.2023	06.06.2024	08.06.2023	06.06.2024	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
Картофи	6 316	4 762	104	236	1 722	4 366	1 656	1 850	-24,6%	126,9%	153,5%	11,7%
Зеле	298	231	36	65	676	1 244	1 878	1 914	-22,5%	80,6%	84,0%	1,9%
Дини	2 974	4 319	-	-	-	-	-	-	45,2%	-	-	-
Пъпеши	1 441	2 455	-	-	-	-	-	-	70,4%	-	-	-
Пипер на открито	1 638	1 637	-	-	-	-	-	-	-0,1%	-	-	-
Домати на открито	1 134	1 363	-	-	-	-	-	-	20,2%	-	-	-
Краставици на открито*	239	208	-	1	-	2	-	200	-13,0%	-	-	-
Ягоди на открито	897	859	610	731	2 803	4 071	460	557	-4,2%	19,8%	45,2%	21,1%
Домати в оранжерии	378	363	111	135	3 923	4 494	3 534	3 329	-4,0%	21,6%	14,6%	-5,8%
Краставици в оранжерии	257	252	135	177	8 083	10 696	5 987	6 043	-1,9%	31,1%	32,3%	0,9%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

* вкл. и корнишони

1.4 Площи и производство от трайни насаждения

Към 6 юни 2024 г. реколтата от череши в страната възлиза на близо 14 хил. тона – над четири пъти повече спрямо година по-рано, вследствие на по-интензивен темп на беритбената кампания, в съчетание и с по-висок среден добив.

В начален етап е прибирането на продукцията от кайсии, вишни и малини.

Площи и производство от трайни насаждения към 06.06.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	08.06.2023	06.06.2024	08.06.2023	06.06.2024	08.06.2023	06.06.2024	08.06.2023	06.06.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
кайсии	2 801	2 730	1	22	3	102	300	464	-2,5%	2100,0%	3300,0%	54,7%
череши	10 534	10 259	894	3 531	3 194	13 960	357	395	-2,6%	295,0%	337,1%	10,6%
вишни	1 266	1 198	2	87	7	220	350	253	-5,4%	4250,0%	3042,9%	-27,7%
малини	-	1 760	-	10	-	26	-	260	-	-	-	-

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

1.5 Площи и производство от етерично-маслени култури

При по-голям размер реколтирани площи и повишен среден добив от декар, произведеният розов цвят (15,1 хил. тона) надхвърля три пъти миналогодишните количества.

Площи и производство от етерично-маслени култури към 06.06.2024 г.

	Площи за реколтиране (ха)		Реколтирани площи (ха)		Продукция (тона)		Среден добив (кг/дка)		Изменение на годишна база, %			
	08.06.2023	06.06.2024	08.06.2023	06.06.2024	08.06.2023	06.06.2024	08.06.2023	06.06.2024	Площи за реколтиране (ха)	Реколтирани площи (ха)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодайна роза	4 731	4 811	4 008	4 688	4 779	15 094	119	322	1,7%	17,0%	215,8%	170,6%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“, обработени от МЗХ

2. Външна търговия с основни земеделски култури

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури и плодове и зеленчуци по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 19/2024, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за март 2024 г.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Средно за страната, към 5 юни 2024 г. се отчита незначително седмично поскъпване на основните зърнени и маслодайни култури - с 0,1% при слънчогледа и с по 0,3% при пшеницата, ечемика и царевичата.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 05.06.2024 г., лв./тон без ДДС

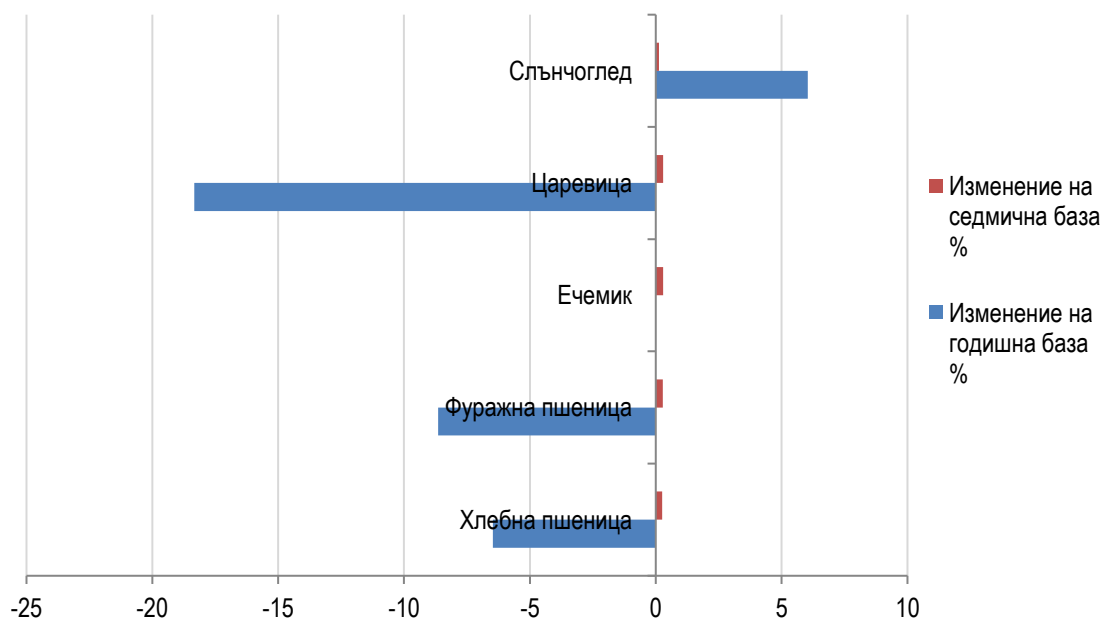
	07.06.2023	29.05.2024	05.06.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	417	389	390	-6,5	0,3
Фуражна пшеница	393	358	359	-8,7	0,3
Ечемик	*	344	345	-	0,3
Царевица	420	342	343	-18,3	0,3
Слънчоглед	729	772	773	6,0	0,1
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗХ

* няма данни

Пшеницата и царевичата продължават да се изкупуват по-евтино отпреди една година, като намалението е в границите от 6,5% при хлебната пшеница до 18,3% при царевичата. Единствено слънчогледът се търгува на по-висока цена (с 6%) спрямо същия период на миналия сезон.

**Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към
05.06.2024 г.**

3.2 Плодове и зеленчуци

В рамките на последната седмица на тържищата в страната се наблюдава понижаване на средните цени на едро на зеле, краставици (български оранжерийни и внос), картофи и оранжерийни домати с между 1,2% (зеле) и 15,4% (оранжерийни краставици). Отчита се леко поскъпване на ябълките (с 0,6%) на седмична база.

Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 07.06.2024 г., лв./кг

	09.06.2023	31.05.2024	07.06.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	1,51	1,43	1,33	-11,9	-7,0
домати (оранжерийни)	3,12	2,74	2,43	-22,1	-11,3
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	2,49	*	*	-	-
краставици (оранжерийни)	3,08	2,53	2,14	-30,5	-15,4
краставици (внос)	2,43	1,98	1,86	-23,5	-6,1
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	*	*	*	-	-
зеле	1,10	0,84	0,83	-24,5	-1,2
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	5,50	*	4,21	-23,5	-
ябълки (внос)	1,79	1,70	1,71	-4,5	0,6
сливи	*	*	*	-	-

	09.06.2023	31.05.2024	07.06.2024	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗХ

* няма данни

Сходна е ситуацията спрямо година по-рано. Към 7 юни 2024 г. намалението на цените на едро варира от 4,5% при вносните ябълки до 30,5% при оранжерийните краставици.

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 07.06.2024 г.

